

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obo/7/2017
Identifikačné číslo spisu:	1001899864
Dátum vydania rozhodnutia:	10.05.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1001899864.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a členiek senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a Mgr. Ľubomíry Kúdelovej v právnej veci žalobcu: BL Slovakia, spol. s r.o., so sídlom Mostná 72, 949 01 Nitra, IČO: 31 396 054, zastúpeného JUDr. Editou Gavorovou, advokátkou, so sídlom Lombardiniho 22B, 831 03 Bratislava, proti žalovanému: Ing. D. H., CSc., nar. XX. F. XXXX, bytom S., o zaplatenie 105 364,29 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 5. februára 2014, č. k. 28Cb/16/2001-883, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 5. februára 2014, č. k. 28Cb/16/2001-883 **p o t v r d z u j e**.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len súd prvej inštancie) uznesením z 5. februára 2014, č. k. 28Cb/16/2001-883 návrh žalovaného zo dňa 22. januára 2014 (v znení opravného uznesenia súdu prvej inštancie z 30. apríla 2014, č. k. 28Cb/16/2001-944 a v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. januára 2016 - pozn. odvolacieho súdu) na prerušenie konania zamietol.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil tým, že žalovaný podal návrh na prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), pretože rozhodnutie súdu vo veci závisí od vyriešenia otázky, ktorú nie je súd v tomto konaní oprávnený riešiť. Žalovaný uviedol, že podá ústavnú sťažnosť o odňatí zákonnému sudcovi, nakoľko konajúci súd nie je vo veci vecne príslušný a na prejednanie veci je príslušný Okresný súd Bratislava II.

3. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že zo strany žalovaného ide o procesnú obštrukciu, ktorá vedie k predlžovaniu konania vo veci samej. Návrh na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol, pretože nie je, resp. nebude riešená otázka, ktorá by mala význam pre rozhodnutie súdu vo veci, ako to vyplýva z ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p.

4. Proti uvedenému uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote dňa 17. februára 2014 odvolanie žalovaný. Svoje odvolanie odôvodnil odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p., pretože v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p., keď súd prvej inštancie nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec postúpil občianskoprávnemu úseku Okresného súdu Bratislava II, do právomoci ktorého vec patrí. Alternatívne navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrhu na prerušenie konania vyhovie. Zároveň odvolateľ uviedol, že Krajský súd v Bratislave nie je vecne príslušný na prejednanie predmetnej veci, nakoľko sa nejedná o vec obchodnú, ale o občianskoprávnú. Súd prvého stupňa mal preto správne vec prerušiť až do rozhodnutia ústavného súdu o jeho sťažnosti na odňatie veci zákonnému sudcovi.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením z 27. februára 2014, č. k. 3Obo/13/2014-896 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

6. Na základe dovolania žalovaného najvyšší súd uznesením z 27. februára 2017, sp. zn. 1ObdoV/11/2014 uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. februára 2014, č. k. 3Obo/13/2014-896 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd uviedol, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nespĺňa kritéria odôvodnenia súdneho rozhodnutia, nakoľko jasne a zrozumiteľne neodpovedá na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany žalovaného.

7. Najvyšší súd ako súd odvolací [podľa § 470 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)] po opätovnom predložení veci prejednal odvolanie žalovaného podľa ustanovenia § 379 C. s. p. a § 380 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

8. Predmetom odvolacieho konania v rozhodovanej veci je posúdenie, či bol alebo nebol daný dôvod na prerušenie konania, pričom žalovaný dôvod prerušenia konania podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. videl v tom, že podal na ústavný súd ústavnú sťažnosť o odňatí zákonnému sudcovi, nakoľko konajúci súd nie je vo veci vecne príslušný a na prejednanie veci je príslušný Okresný súd Bratislava II.

9. Podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. účinného do 30. júna 2016 súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tomto prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

10. Ustanoveniu § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. obsahovo zodpovedá ustanovenie § 162 ods. 1 písm. a/ a b/ C. s. p. účinného od 1. júla 2016. V zmysle ustanovenia § 162 ods. 1 C. s. p. súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť (písm. a/), a ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov, v tom prípade podá ústavnému súdu návrh na začatie konania (písm. b/).

11. Ustanovenie § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. (resp. § 162 ods. 1 C. s. p.) upravuje prípad obligatórneho prerušenia konania. Uvedené znamená, že ak sú splnené zákonné predpoklady, je súd povinný konanie prerušiť. Rozhodnutie o tom, či sú splnené predpoklady na obligatórne prerušenie konania, je na súde a nie na strane, ktorá takýto návrh na prerušenie konania podala. Ak súd k záveru o splnení zákonných podmienok nedospeje, hoci bol návrh na prerušenie konania podaný sporovou stranou, neodníma sa prípadným zamietnutím návrhu na prerušenie konania realizácia jej patriacich procesných práv (viď uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/8/2012).

12. Pokiaľ ide o dôvod prerušenia konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ prvá veta O. s. p. (§ 162 ods. 1 písm. a/ C. s. p.), ten je daný v prípade, ak vyriešenie určitej právnej otázky, od ktorej závisí rozhodnutie súdu, patrí inému orgánu než súdu rozhodujúcemu v civilnom sporovom konaní. Povinnosť súdu

prerušiť konanie je daná vtedy, ak o danej otázke má byť rozhodnuté:

- rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd,
- rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok, alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných predpisov a tom, kto ich spáchal (s výnimkou rozhodnutia vydaného v blokovom konaní) alebo
- rozhodnutím o osobnom stave, vzniku a zániku spoločnosti.

Prerušenie konania v takom prípade trvá až do momentu, kým nie je predbežná otázka s konečnou platnosťou vyriešená.

13. Dôvod na prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b/ druhá veta O. s. p. (§ 162 ods. 1 písm. b/ C. s. p.) je daný výlučne vtedy, ak konajúci súd pri prejednaní veci dospel k záveru, že určité ustanovenie právneho predpisu vzťahujúce sa na rozhodovanú vec je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). V takom prípade konajúci súd iniciuje konanie o súlade právnych predpisov pred ústavným súdom.

14. Individuálna ústavná sťažnosť, ktorou žalovaný odôvodňoval svoj návrh na prerušenie konania v rozhodovanej veci nevykazuje znaky žiadneho z rozhodnutí uvedených vyššie (viď body 12 a 13), nakoľko rozhodnutie o individuálnej ústavnej sťažnosti nepredstavuje rozhodnutie týkajúce sa základných ľudských práv a slobôd (čl. 14 až 25 ústavy) a ústavný súd v predmetnom konaní neposudzuje súlad právneho predpisu s ústavou. Odvolací súd teda konštatuje, že návrh žalovaného na prerušenie konania obsahovo nie je návrhom na prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p.

15. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že súd každý úkon posudzuje podľa svojho obsahu a nie podľa toho, ako ho označila sporová strana (§ 41 ods. 2 O. s. p. účinného do 30. júna 2016, resp. § 124 ods. 1 C. s. p. účinného od 1. júla 2016). Uvedené pravidlo znamená, že dôležitý je obsah procesného úkonu uskutočneného stranou. Z procesného úkonu musí byť zrejmé, čoho sa ním strana domáha a z akých dôvodov. Právne posúdenie nie je náležitosťou procesného úkonu uskutočneného stranou. Strana nemusí v uskutočnenom úkone uviesť svoje právne posúdenie a v prípade, ak ho uvedie, súd nie je ním viazaný. Rovnako platí, že strana nemôže súdu vnucovať svoj právny názor na rozhodovanú vec. Právne posúdenie veci vrátane právneho posúdenia každého procesného návrhu strany je úlohou súdu v zmysle zásady „iura novit curia“.

16. Žalovaný sa podaním ústavnej sťažnosti domáhal rozhodnutia o vecnej nepríslušnosti súdu prvej inštancie, teda vydania rozhodnutia, ktoré by mohlo mať význam pre rozhodnutie súdu vo veci samej. Odvolací súd sa nestotožňuje s tvrdením žalovaného, že súd prvej inštancie nebol oprávnený posúdiť otázku svojej vecnej príslušnosti s poukazom na ustanovenie § 104a O. s. p. účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie. Obsahovo teda návrh žalovaného na prerušenie konania predstavuje návrh na prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p., ako ho v napadnutom rozhodnutí posúdil súd prvej inštancie.

17. Podľa ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. účinného do 30. júna 2016, pokiaľ súd neurobí vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet. Znenie uvedeného zákonného ustanovenia bolo prevzaté aj do Civilného sporového poriadku ako nového procesného kódexu, do ustanovenia § 164.

18. Citované zákonné ustanovenie upravuje fakultatívne prerušenie konania, čo znamená, že prerušenie konania nie je pre samotné konanie dôležité. Rozhodujúcim pri posudzovaní dôvodov na prerušenie konania je hospodárnosť konania, pričom súd musí pri svojom rozhodovaní zvážiť, či sa sporová strana podaním návrhu na prerušenie nesnaží len oddialiť rozhodnutie súdu vo veci samej s prihliadnutím na dĺžku prebiehajúceho konania. Prerušenie konania by preto malo predstavovať skôr reštriktívnu výnimku než pravidlo.

19. Fakultatívne prerušenie konania prichádza do úvahy vtedy, ak zodpovedanie niektorej z otázok potrebných pre rozhodnutie vo veci je predmetom konania na inom orgáne alebo v inom súdnom konaní (s výnimkou konaní uvedených v bode 12 vyššie - pozn. odvolacieho súdu). Ani v takom prípade však nie je súd povinný konanie prerušiť, nakoľko takúto otázku si môže posúdiť sám, pričom sa s ňou vysporiada v odôvodnení svojho rozhodnutia.

20. Odvolací súd je toho názoru, že ustanovenie § 164 C. s. p. (resp. § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. účinného do 30. júna 2016) je potrebné vykladať v spojení s čl. 17 Základných princípov, na ktorých je Civilný sporový poriadok postavený, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb, a najmä v spojení s čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Je nepochybné, že prerušenie konania predlžuje celý súdny proces, pričom v prípade prerušenia konania v zásade dochádza k prehľbovaniu stavu právnej neistoty, čo sa prieči požiadavke na rýchlu a účinnú ochranu práva. K odstráneniu právnej neistoty dochádza až nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

21. Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu na prerušenie konania musí súd prihliadať aj na čl. 5 Základných princípov, na ktorých je Civilný sporový poriadok postavený, podľa ktorého zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Súd môže v rozsahu ustanovenom v tomto zákone odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, alebo vedú k nedôvodným prietahom v konaní. Súd preto musí pri posudzovaní dôvodnosti návrhu na prerušenie konania vychádzať aj zo správania strany navrhujúcej prerušenie konania, či sa nejedná iba o zneužitie práva podať návrh na prerušenie konania za účelom zmarenia rozhodnutia súdu vo veci samej a či sa strana nesnaží iba vytvárať zbytočné prietahy v konaní.

22. V konaní o individuálnej sťažnosti žalovaného pred ústavným súdom sa neriešila žiadna otázka, ktorá by mala význam pre rozhodnutie vo veci vedenej pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 28Cb/16/2001. Otázku prípadného nedostatku vecnej príslušnosti je oprávnený riešiť súd v rámci rozhodnutia vo veci samej, a to aj v rámci inštančného postupu. Z uvedeného dôvodu odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v napadnutom uznesení správne uviedol, že v rozhodovanej veci nebol daný dôvod na prerušenie konania, nakoľko v konaní pred ústavným súdom nemala byť riešená otázka významná pre rozhodnutie v danej veci.

23. Odvolací súd sa stotožňuje aj so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný podaním návrhu na prerušenie konania sledoval iba predĺženie sporu za účelom oddialenia rozhodnutia vo veci samej. V rozhodovanej veci žalovaný podáva opakovane návrhy na prerušenie konania, o ktorých musel súd (vrátane odvolacieho súdu) rozhodnúť bez toho, aby mohol rozhodnúť o veci samej, čím sa v rozpore s čl. 17 Základných princípov, na ktorých je Civilný sporový poriadok postavený, predlžuje súdne konanie. Uvedenému konaniu žalovaného, ktoré slúži na zneužitie práva, nemožno priznať ochranu (viď bod 21 vyššie).

24. Nad rámec už uvedeného odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že o ústavnej sťažnosti žalovaného z 31. januára 2014 ústavný súd rozhodol uznesením z 13. augusta 2014, č. k. I. ÚS 428/2014-14 tak, že sťažnosť D. H. odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

25. K záveru dovolacieho senátu, že súd prvej inštancie ako aj odvolací súd v pôvodnom konaní (sp. zn. 3Obo/13/2014) rozhodovali o návrhu žalovaného na prerušenie konania z 22. januára 2004 (bod 31. rozhodnutia dovolacieho súdu), odvolací súd uvádza, že sa jednalo iba o zrejmú chybu v písaní v rozhodnutí súdu prvej inštancie. Uvedený nedostatok vo výroku a aj v odôvodnení uznesenia súdu prvej inštancie z 5. februára 2014, č. k. 28Cb/16/2001-883 bol odstránený opravným uznesením súdu prvej inštancie z 30. apríla 2014, č. k. 28Cb/16/2001-944, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24. marca 2016 v spojení s uznesením najvyššieho súdu z 29. januára 2016, č. k. 4Obo/41/2014-1235.

26. Odvolací súd vzhľadom na uvedené uvádza, že súd prvej inštancie správne zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania, nakoľko neexistovali zákonné podmienky pre prerušenie konania. Preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správne potvrdil.

27. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu dovolanie nie je prípustné (§ 419 a nasl. C. s. p.).